

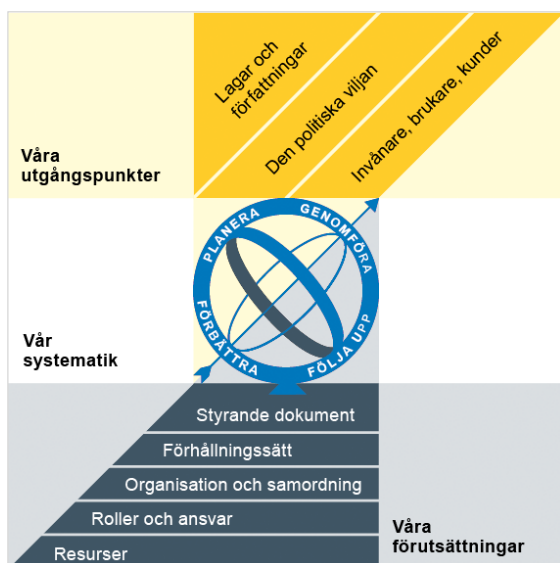
Äldre- samt vård och omsorgsnämndens riktlinje för ansvarsfördelning för patientsäkerhet

Likalydande för nämnden för funktionsstöd och socialnämnd Sydväst

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Beslutad av:

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd samt socialnämnden Sydväst

Gäller för:

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, förvaltningen för funktionsstöd, socialförvaltningen Sydväst

Diarienummer:

AVO- 2026-00137

Datum och paragraf för beslutet:

2026-02-03

Dokumentsort:

Riktlinje

Giltighetstid:

Tillsvidare

Senast reviderad:

2026-01-14

Dokumentansvarig:

Avdelning hälso- och sjukvård

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna riktlinje	4
Vem omfattas av riktlinjen	4
Bakgrund	4
Lagbestämmelser	4
Riktlinje	5

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Tydliggöra ansvar gällande patientsäkerhet inom de verksamheter som arbetar med kommunal hälso- och sjukvård.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tillsvidare för äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, förvaltningen för funktionsstöd och socialförvaltning Sydväst.

Bakgrund

En god och säker hälso- och sjukvård är en lagstadgad rättighet. För att uppfylla kraven i patientsäkerhetslagen (2010:659) behöver ansvarsfördelningen vara tydlig. Det ska framgå vem som ansvarar för vad så att inga uppgifter faller mellan stolarna.

Ansvarsfördelningen bygger på att den som har ansvaret också har förutsättningar att ta beslut och tillgång till nödvändiga resurser, såsom tid, ekonomi, lokaler, medarbetare, kunskap och kompetens. I enlighet med föreskriften om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) har ansvarsfördelningen fastställts inom förvaltningen.

Lagbestämmelser

Patientsäkerhetslagen (2010:659)

Riktlinje

Nämnden som vårdgivare och huvudman ansvarar för att

- Besluta om övergripande mål, strategier och styrande dokument för patientsäkerhetsarbetet
- skapa förutsättningar, både ekonomiska och personella, för ett fungerande patientsäkerhetsarbete
- regelbundet följa utvecklingen inom patientsäkerhetsområdet

Förvaltningsdirektör ansvarar för att

- fördela resurser så att kvaliteten kan säkras systematiskt och kontinuerligt inom förvaltningen

Avdelningschef hälso- och sjukvård ansvarar för att

- fördela resurser så att kvaliteten kan säkras systematiskt och kontinuerligt inom avdelningen

Verksamhetschefer enligt hälso- och sjukvårdslag ansvarar för att

- organisera arbetet med patientsäkerhet
- upprätta handlingsplaner för patientsäkerhetsarbetet
- samverka med medicinskt ansvariga i frågor som rör patientsäkerhet
- informera chefer om hur ansvar för patientsäkerhet är fördelat och informera om arbetsmetoder, utrustning, lagar och styrande dokument
- tillsammans med medicinskt ansvariga ta fram förvaltningens förslag på patientsäkerhetsberättelse enligt patientsäkerhetslagen
- initiera och delta i utredningar av avvikelser och risker i verksamheten
- se till att processer och rutiner inom ledningssystemet för hälso- och sjukvård tas fram, fastställs och uppdateras
- följa upp och analysera kvalitet inom hälso- och sjukvård och patientsäkerhet
- säkerställa att riskbedömningar utifrån patientsäkerhet genomförs fortlöpande och vid förändringar i verksamheten som kan påverka patientsäkerheten
- enligt gällande delegationsordning rapportera legitimerad medarbetare som kan utgöra en risk för patientsäkerheten till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till individutskottet.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) ansvarar för att

- utarbeta, fastställa och uppdatera styrande dokument för hälso- och sjukvård utifrån lagstiftning
- följa upp att verksamheterna arbetar systematiskt med patientsäkerhet
- informera om lagar, styrande dokument och utveckling inom patientsäkerhetsområdet
- samverka med avdelningschef och verksamhetschefer inom hälso- och sjukvård

- samverka med berörda chefer och medarbetare i de avdelningar och förvaltningar där hälso- och sjukvård bedrivs
- i samråd med verksamhetschef för hälso- och sjukvård följa upp verksamheterna enligt lagkrav och föreslå förbättringsåtgärder vid brister
- analysera patientsäkerhetsarbetet och dra slutsatser som kan användas för att förbättra patientsäkerheten
- medverka vid framtagandet av handlingsplaner gällande patientsäkerhet
- ta emot, utreda och anmäla allvarliga risker, händelser och vårdskador till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), samt informera nämnd eller individutskott om anmälan till IVO

Avdelningschefer där kommunal hälso- och sjukvård bedrivs ansvarar för att

- informera avdelningschef för hälso- och sjukvård, verksamhetschef för hälso- och sjukvård och medicinskt ansvariga vid planering av förändringar som påverka patientsäkerheten
- samverka med avdelningschef och verksamhetschef för hälso- och sjukvård i arbetet med att ta fram övergripande plan för patientsäkerhet
- samverka med medicinskt ansvariga i frågor som rör patientsäkerhet
- framföra behov av investeringar för patientsäkerhetsarbetet

Verksamhetschefer där kommunal hälso- och sjukvård bedrivs ansvarar för att

- organisera arbetet med patientsäkerhet inom den egna verksamheten
- åtgärda brister i patientsäkerheten i samverkan med verksamhetschef för hälso- och sjukvård
- säkra att riskbedömningar görs kontinuerligt och inför förändringar som kan påverka patientsäkerheten
- samverka med verksamhetschef för hälso- och sjukvård för att ta fram övergripande plan för patientsäkerhet
- samverka med medicinskt ansvariga i frågor som rör patientsäkerhet
- följa upp handlingsplaner för patientsäkerhet
- informera enhetschefer om ansvarsfördelning, arbetsmetoder, utrustning, lagar och styrande dokument. Denna information ska ingå i introduktionen av nya chefer
- lämna underlag till patientsäkerhetsberättelsen
- följa upp och analysera kvalitet inom patientsäkerhet

Enhetschefer där kommunal hälso- och sjukvård bedrivs ansvarar för att

- organisera arbetet med patientsäkerhet inom sitt ansvarsområde
- informera medarbetare om arbetsmetoder, utrustning, lagar och styrande dokument för att förebygga vårdskador. Informationen ska ingå i introduktionen för alla nya medarbetare.
- arbeta med patientsäkerhetsfrågor tillsammans med medarbetarna
- tillhandahålla utrustning för hygienrutiner och säkra de följs
- säkra att riskbedömningar genomförs fortlöpande och inför förändringar som kan påverka patientsäkerheten

- utreda och åtgärda risker och avvikelser samt rapportera enligt rutin till närmaste chef och medicinskt ansvariga
- rapportera allvarliga vårdskador och händelser som kunnat medföra allvarlig vårdskada till verksamhetschefer och medicinskt ansvariga
- följa upp och analysera kvalitet inom hälso- och sjukvård och patientsäkerhet
- bistå verksamhetschef för hälso- och sjukvård i arbetet med att ta fram övergripande plan för patientsäkerhet
- delta i planering av förändringar som kan påverka patientsäkerheten
- ge patienter och deras närstående möjlighet att lämna synpunkter och medverka i arbetet med patientsäkerhet
- samverka med medicinskt ansvariga i frågor som rör patientsäkerhet
- bistå med dokumentation till patientsäkerhetsberättelsen

Hälso- och sjukvårdens legitimerade medarbetare ansvarar för att

- följa lagar och styrande dokument
- använda arbetsmetoder, verktyg och utrustning som behövs för att förebygga vårdskador och säkerställa patientens säkerhet
- hålla sig uppdaterad och ge relevant information om patientsäkerhet till patienter, närstående och medarbetare
- fortlöpande genomföra riskbedömningar på individ- och gruppnivå med utgångspunkt i patientsäkerhet
- rapportera risker och avvikelser i verksamheten till närmaste chef
- medverka i det systematiska patientsäkerhetsarbetet

Medarbetare som på uppdrag av legitimerad medarbetare utför hälso- och sjukvårdsåtgärder med eller utan delegering ansvarar för att

- följa lagar och styrande dokument
- följa ordinationer och instruktioner från legitimerad medarbetare
- kontakta legitimerad medarbetare vid förändrat hälsotillstånd hos patienten
- samverka med och ge relevant information till legitimerade medarbetare i frågor som rör patientsäkerhet
- rapportera risker och avvikelser inom hälso- och sjukvården enligt rutiner till närmaste chef eller legitimerad medarbetare